

NOVA DOBA

Državna licejska knjižnica
v Ljubljani

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65
Upravništvo: Strossmayerjeva ulica 1, pritličje. Telef. 65.
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

Veličastna manifestacija Narodnega bloka v Celju.

Celje, 16. januarja.

V četrtek, dne 15. t. m. se je vršil v veliki dvorani Narodnega doma v Celju velik volilni shod Narodnega bloka. Dvorana je bila nabito polna pristašev državnega in narodnega edinstva, ki so z navdušenjem in z burnim odobravanjem sledili izčrpnim in stvarnim izvajanjem posameznih govornikov.

Shod je otvoril ob pol 9. zvečer predsednik krajevne organizacije JDS g. dr. Kalan. Pozdravil je vse navzoče in izrazil svoje zadoščenje in veselje nad tako številno udeležbo. Med dolgotrajnim, živahnim odobravanjem je še posebej pozdravil navzočega ministra n. r. g. dr. Kukoveca, nosilca liste Narodnega bloka g. dr. Pivka in srezkega kandidata g. Drogenika. V svoji izjavah je g. dr. Kalan ugotovil politično nezrelost Slovenije, ki stoji po visokem številu kandidatnih list na prvem mestu v državi, in prešel nato na bistvo Narodnega bloka. »Idea Narodnega bloka je lepa in nesebična. Vsaka stranka v Narodnem bloku obdrži polno prostost v vseh odločitvah. Glavni predpogoj pa je, da so te stranke za državno in narodno edinstvo. Niti na tem se niso mogle znajti vse napredne stranke, in tako je prišlo, da imamo v naši oblasti poleg močne skupine Narodnega bloka 13 malih frakcij. Za nosilca naše liste smo postavili moža, ki je pokazal svojo ljubezen do domovine s tem, da je tvegval za idejo narodnega edinstva svoje življenje, za kar mu danes njegovi nasprotniki očitajo, da je »izdajalec«.

Nato povzame, živahno pozdravljen, besedo nosilec liste Narodnega bloka v mariborski oblasti

g. prof. dr. Ljudevit Pivko:

»Ali je bila ideja postaviti mene za nosilca liste, dobra, nocojšnje zborovanje ne more pokazati, ampak se bo to videlo šele v prihodnjih letih. Ne maram govoriti običajnega političnega govora. V svojem delovanju pa hočem dodati kamen k zgradbi, ki je moj ideal. Morda se bodo tudi od naše strani našle možne poti za ev. sporazum za 4, 8 ali 12 let. Ker nas itak morajo dogodki izučiti. V naše glave mora priti malo več tehtanja. Druge stranke niso poučene o bistvu, ki ga predstavljajo naše volitve, kajti potem bi bilo pri nas dosti manj cepljenj. Temu je kriva nevednost ljudstva in posebno še naše inteligence, ki bi morala politično nekaj več vedeti.

Danes precej pada število onih ljudi, ki mislijo, da bo od naše države mogoče kaj odkriniti. Celo med Nemci in med Madžari se to močno opaža. Tudi SLS si ni postavila čisto republikanskega ali čisto avtonomističnega programa. Mi nočemo imeti s klerikalno stranko ničesar opraviti. Ona nikoli več ne sme priti na vlado. Nisem optimist, ampak prepričan sem, da pošteni Hrvatje in Srbi ne bodo mogli dati klerikalcem še nadalje državne vesla v roke. So moči, pred katerih ne moremo iti. Nočem tu imenovati naše armade ali po osebe našega vladarja: so marveč moči skupnosti, ki nas družijo. Če bi bilo mogoče izhajati s klerikalci in če bi bila njihova pot pravilna, bi nam oni še danes rezali kruh. Opozicija pa je sledala le na to, kako bi lastne stranke okrepila na račun države. Samo tedaj bo prišel klerikalni kompleks do

pozitivne veljave, če bo zmeren, če bo stremel za tem, da se država izpopolnjuje, in če ne bo odrekal državi njene življenske moči. Možno je, da se ljudje popravljajo. V tej obliki, kakor vidimo sedanj način borbe klerikalizma, je pa za nas ena glavnih deviz negativna borba proti klerikalizmu ter borba za gospodarski in kulturni napredek vsega, kar imamo.

V zadnji dobi so se nekoliko korigirale državne meje. Šla je Reka, in so nekateri slovenski deli trpeli radi obmejnih korektur. Bile so to žrtve, ki so bile potrebne, da se pomiri sovražna sila, ki je vsa povojna leta vodila akcijo proti naši državi (na Koroškem, Madžarskem, v Bolgariji, Albaniji in drugod). Treba je bilo skleniti z njimi pogodbe, ker smo mi tako dolgo neomočni, dokler se notranje ne uredimo. Ta čas je sedaj tu. Priti moramo do naše državne, fizične, gospodarske in kulturne moči. Naravno je, da odobravamo, da smo skušali stopiti z Bolgarsko v ožje stike. Ni sicer mogoče govoriti danes o prijateljstvu z njimi, toda dana je možnost mirnega sožitja.

To je pozitivna stran našega zunanjega programa zadnjih dveh let. Našo državo je vodila dobra ideja; sedaj nam ne preti nevarnost, ki bi lahko od zunaj škodovala državi v kakem vojnem konfliktu. Mala antanta, v kateri smo zvezani s Češkoslovaško republiko in Rumunijo, je prinesla Jugoslaviji ugled.

Sedaj se pozna tudi v notranjosti, na našem trgu, da se bližamo nekemu pomirjenju v gospodarstvu. Slovenija je zahtevala od države mnogo. V Beograd smo poslali 25 negativnih elementov, ki so mnogo pripomogli k temu, da se je ljudstvo še bolj oddaljilo od zajedniškega, skupnega življenja jugoslovenskega. Med Slovenci je toliko nezaupanja in toliko zahrbtnega delovanja in zabavljanja pri gostilniških mizah, ki je pristno slovensko!

V nadaljnjem govoru izvaja g. dr. Pivko, da je pričakovati v prihodnji dobi kljub vsemu neko večjo koncentracijo. Posebno je omenjal Narodno socijalistično stranko, ki se nahaja vsled napak vodstva v razkroju, in za katero stranko je govorniku iskreno žal, ker je imela poprej mnogo dobrih izgledov. Žal mu pa je tudi za naše ljudi v radikalni stranki, ki se nahaja pod nevidevnim mariborskim vodstvom.

»Falfificirana pogodba med menoj in dr. Lipoldom, objavljena v mariborski »Straži«, ni skuhana v klerikalnih vrstah, ampak v vrstah naprednih strank! Prosim vas, ne verje, mite tem izmišljotinam! Jasnost mora zmagati. Videli bode, cenjeni zborovaleci, da se meni ne bo moglo npriti nobenih sramot. Klerikalci bodo hvalili vsako poedino strančico, napadali pa bodo v prvi vrsti mene in ostale zastopnike liste Narodnega bloka. Do sedaj mi niso mogli očitati drugega, kakor moje »izdajstvo« — ravno to, na kar sem najbolj ponosen! (Dolgotrajen aplavz). Slutiti sem bil, da propade moja rodbina, a kljub temu sem šel in izvršil svoje delo. Oni vragovi, ki nas učijo, kako se nebesa služijo, pa kričijo sedaj, da sem špijon in izdajnik!

Govornik pozdravlja v imenu koncentracije korak Samostojne kmetijske stranke za mariborsko oblast, ki

Najnovejši dogodki.

Kraljevska dvojica v Beogradu. — Seja glavnega odbora radikalne stranke. Ukropi proti cepljenju radikalnih list. — Kredit za državne in vojaške upokojence. — Beneška konferenca preložena na 1. februar.

Beograd, 16. januarja. Danes ob 13. se je vrnil kralj Aleksander s kraljico in spremstvom v Beograd.

Beograd, 16. januarja. Pod predsedstvom Nikole Pašića se je vršila danes ob 10. dopoldne seja glavnega odbora radikalne stranke. Odbor je razpravljal o razcepjenosti radikalnih kandidatnih list. V vsej državi je 26 cepljenih list. Odbor je izključil več članov radikalne stranke, ki se nočejo pokoriti strankini disciplini in navodilom stranim inega načelstva. Tudi glede Slovenije so bila sklenjena gotova navodila, da se ne cepi glasovanje. Nekateri kandidati bodo pozvani, da odstopijo.

Beograd, 16. januarja. Iz vladinih krogov prihaja danes poročilo, da je za upokojence in upokojenke državnega in vojaškega reda odločen kredit v znesku Din 20,618,519.— (Potrebno je, da vlada vendar enkrat ugodi nujnim življenjskim potrebam upokojencev in da se preide preko golih obljub do izpolnjevanja želj naših upokojencev Op. ur.)

Beograd, 16. januarja. Za 20. t. m. določena konferenca v Benetkah med našo državo in Italijo je bila preložena na 1. februar, ker obe delegaciji še nista pripravili za konferenco potrebni material.

Akcija za ločitev cerkve od države na Češkoslovaškem.

Praga, 16. januarja. Na obzoru je konflikt med cerkvijo in državo. Socijalistični politiki in ministri zahtevajo, da se prične akcija za ločitev države od cerkve. Češki škofje so se pridružili slovaškim škofom, ki so iz-

dali svoječasno od vlade prepovedano pastirsko pismo. Češki škofje pozivajo katolike na splošni napad na napredne stranke in jim ukazujejo, da ne smejo sodelovati s komunisti, nihilisti in socijalisti.

Pred novimi preganjanji Slovencev v Italiji?

Trst, 16. januarja. Tržaška pretekture je odredila razpusti nekaterih strokovnih in političnih organizacij. Danes je po Trstu razširjena vest, da bo tržaški prefekt razpustil tudi neka-

tera slov. šolska in kulturna društva ter politično društvo »Edinost«. Doslej je razpuščenih več socijalističnih strokovnih organizacij, med dr. tudi Mednarodno sportno društvo.

Dr. Luther — nemški državni kancelar.

Berlin, 16. januarja. Državni predsednik je imenoval dr. Luthra za državnega kancelarja in je istočasno odobril kancelarjeve predloge glede imenovanja nekaterih ministrov. Nova

vlada se predstavi državnemu zboru danes ob 6. zvečer. Vlada bo na tej seji zahtevala zase zaupnico. Novi vladi je na podlagi kompromisa zagotovljena večina.

je krepko pomnožila vrste Narodnega bloka, in pričakuje, da bo ta stranka dobila vidnega izraza vsaj v enem parlamentarnem zastopniku. V tem znamenju pozdravlja srezkega kandidata g. Drogenika in poziva navzoče, da podpro delo Narodnega bloka ter podkrepijo slovensko ljudstvo v svojih vrstah.

»Izdali smo izjave in legitimacije, danes, po 3 do 4 tednih, se vidi, da je bil to izborni akt. To je izdalo in nam nudi istočasno kontrolo naših pristašev. Kdor desorganizira in demoralizira, je nasprotnik našega zdravlja. Zato nikakor ne morem odobravati pristašev, ki bi dali krogličo drugi struji.

Moj program ni drugo, kot biti na skrbi in na delu, opazovati bistvo dogodkov in da uprt na želje dobrih političnih prijateljev usmerjam svoje delo. Želel bi, da bi ostal zdrav, da bom s svojimi tovariši lahko pridno delal. Naša skrinjica bo imela samo zavedne ljudi. Nikomur ne obetam več, kakor skrb. Zavezujem pa se, da bom ves svoj vpliv in vso svojo moč usmeril v to, da se uredi vsa pereča vprašanja.

Na vseh svojih zborovanjih nisem našel nobenih ugovorov. Naše politično življenje se vrši v dostojni obliki. Pripravljen sem odgovoriti na mnoge stvari. Prosim vas pa, cenjeni zborovalci: zaupanje imejte in zaupanje mi dajte. Jaz, ki se cenim kot dobrega človeka in me vsi prijatelji poznajo kot takega, bom, kadar bom odgovarjal na razne očitke in napade, to storil vedno s polnim podpisom. Nočem biti drug, kot vam enak, kot eden, ki ste ga porinili v ospredje, da bo kot

vaš organ izvrševatelj vaših želj, in želim, da bi bilo moje delo v skladu z vami. Ne rabimo plačancev; mi smo zdravi, ke delamo za idejo in se za njo tudi radi žrtvujemo. Odbijajte vse, ki se vam za materijelne ugodnosti ponujajo.

Nisem pristaš absolutnega namestavanja naših ljudi, ki skušajo preko stranke priti do kakih ugodnosti. Do vpliva je treba priti potom dela in poštenosti.

Prijatelji, zaključujem: Drago mi je, da sem med vami lahko povedal nekoliko svojih misli. Dobro je, da sem tu, ker hočem tudi to, da se razširi dober glas organizacije in dober glas vodstva slovenskega naprednega življenja. Dragi prijatelji, pojdite kot apostoli po ulicah in vaseh, da dobi naša stvar kolikor mogoče efekta in da bo lahko rekel prijatelj Drogenik, da ste pridno delali. Prijatelji, hvala lepa — in 8. februarja dajte tudi nam zaupanje!

Globokemu govoru nosilca liste g. prof. dr. Pivku je sledilo dolgo frenetično odobravanje in enodušno pritrjevanje vseh navzočih.

Kot nadaljni govorniki so nastopili srezki kandidat g. Jos. Drogenik, minister n. r. g. dr. Kukovec, župan g. dr. Hrasovec, v imenu uradništva g. prof. Raič in v imenu obrtništva g. Iv. Bizjak. Vsi govori so bili sprejeti z živahnim pritrjevanjem in so izzvenili v sijajno manifestacijo jugoslovenske misli, ki jo z odločnostjo in zmogovitim zanosom zastopa Narodni blok. Shod je trajal do 23.15. Podrobnejšo vsebino ostalih govorov priobčimo radi pomanjkanja prostora prihodnjič.

Volilno gibanje.

Volilni shod v Grižah. Za sredo 14. t. m. je bilo sklicano javno zborovanje Narodnega bloka v Griže pri Žalcu. Ob nabito polnih prostorih gostilne gospe Piki je otvoril zborovanje v imenu narodnega volilnega odbora g. inž. Šinkovec s prisrčnim pozdravom došlih govornikov. V nad dveurnem govoru je srezki kandidat g. Drogenik podal sliko dosedanjega dela narodne skupščine in pri tem zaslužno žigosal neodkritosrčno politiko slovenskih klerikalnih »tigrov«, ki niso tekom dveletne dobe od zadnjih skupščinskih volitev ne le nobene svojih obljub izpolnili, čeravno jim je bilo to lahko mogoče, marveč so ravno Sloveniji prizadeli ogromno škodo. G. Prekoršek kot drugi govornik je primerjal naš položaj pod bivšo Avstrijo z našim položajem v svobodni Jugoslaviji, ostro kritiziral nespametno in škodljivo ravnanje mnogoštevilnih častihlepnežev, ki cepijo napredne glasove in s tem koristijo le klerikalcem, ne da bi mogli za sebe doseči uspehov, ter je pozival volilce k složnemu nastopu na dan volitev za častno zmago narodnega bloka. Oba govornika sta za svoje lepe besede žela živahno odobravanje vseh zborovalcev. Klici »Živijo Drogenik!«, »Živijo Narodni blok!« so zadoneli ob zaključku zborovanja, ki je nemoteno trajalo skozi štiri ure. K besedi se je javil tudi neki klerikalni poslanec, ki je pripovedoval, kaj so klerikalni poslanci v zadnjih dveh letih vse »nameravali« dobrega napraviti, in je zagotavljal, da bodo to delo tudi po 8. februarju nadaljevali, kar je vzbudilo splošno veselost. Zborovalci, kmetje in delavci so ga mirno poslušali do kraja, pa burno ploskali kandidatu g. Drogeniku, ko je klerikalnega govornika poučil, ne kaj so klerikalni poslanci nameravali napraviti, ampak koliko so škode povzročili. Značilno za klerikalno potuhnjenost je, da je domači kaplan, kateremu so bila vrata na zborovališče odprta kakor vsakemu drugemu, zunaj pri oknu poslušal, kako so govorniki dokazovali greh za grehom baš tisti stranki, kateri pripada tudi on. Za duhovnika gotovo nedostojno obnašanje. Zborovanje je zapustilo najlepši utis. Prepričani smo, da bo de griška občina dne 8. februarja po veliki večini v taboru Narodnega bloka.

PETROVČE. V ponedeljek, dne 12. t. m. je imel srezki kandidat Narodnega bloka g. Drogenik v gostilni gosp. Krevla dobro uspel volilni shod. Nad dve uri trajajočemu volilnemu govoru kandidata g. Drogenika so sledili volilci z velikim zanimanjem ter enodušno odobravalji njegova izvajanja. Nato sledeči razgovori so izzveneli v izjavi, da se napredni volilci pridružijo Narodnemu bloku, ker jasno uvidevajo, da je dobro in uspešno delovanje omogočeno le v močni, za državno edinstvo delujoči enoti, kakor je Narodni blok, in bo le v tem možno izvesti vsa ona pereča vprašanja, ki so jih predložili volilci srezkemu kandidatu v izvedbo v bodoči skupščini. Ob enem je šolski upravitelj g. Vudler obširno poročal o velikem uspehu deputacije interesentov iz tukajšnje občine, ki je pod vodstvom velikega župana dr. Lukana obrazložila g. ministru dr. Žerjavi in direktorju drž. železnice g. dr. Borku nujno potrebo preureditve postajališča Petrovče v polnovredno postajo. Dobrohotni naklonjenosti g. ministra dr. Žerjavi in prijazni uslužnosti g. direktorja Borka se je zahvaliti, da je deputacija interesentov prinesla domov za procvit občine Petrovče v gospodarskem oziru tako velepomembno pridobitev. Tako so se zbrani volilci prepričali, da imajo pričakovati uspehov le tedaj, ako stopi na krmilo močna državnotvorna stranka, ki bo delala z vsemi svojimi močmi za dobrobit ljudstva in bo krepko vodila državno krmilo za povzdigo ugleda naše države pred svetom. Zato se hočejo napredni volilci strniti v Narodnem bloku, ker uvidijo, da bo le ona volilna kroglica, ki bo vržena v 4. volilno skrinjico, vodila do uspehov.

ŠTEVILO VSEH KANDIDATNIH LIST V DRŽAVI, ki obsega skupno 56 volilnih okrožij, znaša nad 380. Število nastopajočih strank je manjše, nego je bilo pri skupščinskih volitvah l. 1923. Z izredno visokim številom

vloženih kandidatskih list prednjači seveda — Slovenija, dežela krvoločnih tigrov in krtivih prerokov.

Politične vesti.

DOMOLJUB USTAVLJEN. Veliki župan ljubljanske oblasti je z odločkom z dne 14. t. m. ustavil nadaljno izhajanje klerikalnega tednika »Domoljuba«. Končno se je ustavilo glasilo, ki je že dolgo vrsto let okuževalo slovensko ljudstvo, v Avstriji z brezprimernim klečeplaztvom pred vsem, kar je bilo črno-rumenega in s hujškanjem slovenskih mož in fantov na vojno, v naši mladi nacionalni državi pa s širjenjem plemenske mržnje, rovarjenjem proti državi in s hujškanjem na verski boj. »Slovenec« poje sedaj zopet svoje hinavske jeremijade in primerja delovanje in pisavo »Domoljuba« s čisto vodo, ki teče iz pipe, ki so je sedaj zaprli. Zadevno »čisto vodo« pa vozijo pri nas v gotovih posodah in jo narod vse drugače imenuje. Svoboda tiska je lepa moderna pridobitev, a svoboda, pa naj bo kakoršnakoli se ne sme izrabljati, kakor je to na brezprimerno podel, gnusen in nezakonit način tako dolgo delalo uma-

zno tedensko glasilo ljubljanskega škofa in kranjske duhovne gospode.

Čakajte boljših časov! Uprava »Domoljuba« razširja po deželi sledeče okrožnice: »Velec, gospod poverjenik! Oblast nam je danes ustavila »Domoljuba«. Kot malo nadomestilo za ta naš list bomo pošiljali vsem »Domoljubovim« naročnikom enkrat v tednu dnevnik »Slovenec«. To bomo delali toliko časa, dokler se nam ne posreči izdajati nov samostojen tednik pod kakoršnimkoli imenom, ki bi v vsem enak »Domoljubu«. S podlistkom, ter važnimi gospodarskimi in gospodinjskimi članki bomo nadaljevali ob prvi ugodni priliki. Obvestite, prosimo, o tem vse svoje odjemalce in jih prosite naj z nami vred potrpe in čakajo boljših časov. Velepoštovanjem Uprava »Domoljuba«.

DEUTSCHES VOLKSBLATT, v Novem Sadu izhajajoče glavno glasilo Nemcev v naši državi, očitno ne priznava jugoslovanskih uradnih krajevnih imen, posebno pa ne slovenskih. Dosledno pišejo le »Marburg, Cilli, Pettau, Laibach« itd. Ali je morda ta list rezervoar, v katerega izlivajo tukajšnji »Nemci« svojo onemoglo jezo, ki si je v »Cillier Zeitung« ne morejo dovolj ohladiti?

VSAKA GOSPODINJA JE OŠKODOVANA, KATERA SVOJEGA PERILA NE PERE »ZLATOROG MILOM!«

ZLATOROG
TERPENTIN

Dnevne vesti.

SMRTNA KOSA. V četrtek, dne 15. t. m. zjutraj je nenadoma umrl v Ljubljani g. dr. Janko *Debelak*, direktor pošte in brzojava za Slovenijo v starosti 56 let. Truplo pokojnika se prepelje v soboto, dne 17. t. m. ob 16. uri izpred postopja pošne direkcije v Ljubljani do kapelice sv. Krištofa, od tod pa v nedeljo zjutraj na Rogaško Slatino, kjer se vrši ob 10. dopoldne pogreb. Odličnemu narodnjaku in vzor-značajuji bodi ohranjen med nami časten spomin, težko prizadeti spoštovani rodbini pa naše iskreno sožalje!

SPORAZUM Z GRAFIČNIM DELAVSTVOM V SLOVENIJI. V četrtek 15. t. m. je bila končno veljavno

podpisana tarifna pogodba, ki obsega vsa tiskarska podjetja v Sloveniji. Ta pogodba stopi v veljavo 15. februarja in traja 5 let. Služila bo za podlago tarifnim pogodbam med tipografi in lastniki tiskarn v drugih delih naše države.

NOVI PREDSEDNIK »ZAGREBSKEGA ZBORA«. Ker je postalo po smrti Josipa Radkovića mesto predsednika »Zagrebskega zbora« prazno, se je vršila nova volitev predsednika dne 14. t. m. v Zagrebu. Za predsednika je bil soglasno izvoljen Fran Prevedan, ratnatelj delniške družbe Prevedan & Hoffmann, znan strokovnjak v trgovskih zadevah.

Celjske novice.

Iz seje celjskega občinskega sveta dne 14. januarja 1925.

Po kratki zamudi otvoril župan dr. Hrašovec ob 19. uri občinsko sejo ter preide po odobritvi zapisnika takoj na dnevni red.

O pravnih in personalnih zadevah poročata obč. odb. dr. Kalan in prof. Mravljak. V občinsko zvezo se sprejmejo hišnica Terezija Hrovat, perica Neža Kresnik in knjigovodja Ivan Walland. Zavrne se priziv gosp. Skoberneta, lastnika gostilne »Pri zámorcu« proti globi radi nerednega

pobiranja nočne davščine. Gospodarska zveza, podružnica Celje ni plačala za neko pošiljko cestne naklade. Mestni magistrat ji je naložil globo v znesku 20-kratne naklade. Tozadevni priziv se odkloni. Dodatno k službeni pragmatiki se sprejmejo določila o draginjskih dokladah za vdove in sirote mestnih upokojencev, ki so slične kakor jih navaja naredba o draginjskih dokladah za vdove in sirote drž. upokojencev. Za one mestne uslužbenice, ki so bili upokojeni pred sprejetjem službene pragmatike, izdela pravni in personalni odsek posebni

predlog glede njihovih prejemkov, ki se bo obravnaval v eni prihodnjih obč. sej. Odobri se pravilnik za službeno obleko občinskih slug. Drž. policija se je preselila iz stranskega trakta na dvorišču mestnega magistrata v poslopje srezkega poglavarstva. V izpraznjene prostore se preseli poleg drugih uradov tudi knjigovodstvo in blagajna mestne občine, dosedanjí poslovni lokal mestnega knjigovodstva poleg sejne dvorane pa se bo v bodoče uporabljal za klubovo sobo. Kot mestni gozdar se nastavi Alojz Kovač s pogojem, da stanuje na mestnem posestvu na Pečovniku. Kot odškodnina za upraviteljsko službo mestnih poslopij, meščanske in osnovne šole se pripozna obema upraviteljema mesečna odškodnina 100 Din, kakor jo plačujejo druga mesta že dalje časa. V stanovanjsko komisijo se izvoli namesto odstopivšega namestnika, zastopnika hišnih posestnikov g. Drogenika obč. odb. dr. Kalan. Uredijo se še plače posameznih mestnih uslužbenecv.

O finančnih in gospodarskih zadevah poročata obč. odb. dr. Božič in ravn. Lešničar. Pri omejitvenju mestnega gozda se je pokazalo, da bi bile potrebne pri treh mejaših majhne korekture mej. Ta sporna vprašanja se rešijo s temi strankami mirnim potom. Cvetličnjak za Grofijo je gotov in služi v kras mestni občini. Obč. odbor sklene, da se vpelje še električna luč in vodovod. Odobri se tudi napeljava električne razsvetljave v stolp Gasilnega društva na dvorišču mestnega magistrata. Pri čiščenju mestnega gozda na Vipoti se je posekalo 40 kubičnih metrov jamskega lesa. O prodaji se obvestijo celjski lesni trgovci. V telovadnici meščanske šole se je popravilo razno telovadno orodje. Tozadevni račun se odobri. Popravila se je streha na poslopiju Mestnega gledališča, ostala popravila se odložijo na pomlad in se stavijo potrebni zneski v proračun za l. 1925. Enkratne izredne podpore se priznajo: Centralnemu akademskemu podpornemu društvu 1000 Din, mariborskemu podpornemu društvu za odpuščene kaznjence 100 dinarjev in Glasbeni Matiji v Mariboru za kritje morebitne izgube o priliki koncerta, na katerem namerava proizvajati veliko Dvořakovo delo »Mrtvaški ženini«, 1500 Din. Vojaški erar postavi v bližini Spodnjega Lanoža novo konjušnico. Mestna občina mu proda v to svrhu isti prostor, na katerem je stala konjušnica med vojno in po vojni. Vojaško vežbališče se preloži v Glazije na prostor, kjer so stali v bližini Pertinačeve tovarne vojaške barake. S tem postane Glazija prosta in se bo lahko primerčno uredila oz. uporabila za druge svrhe. Izkupiček za mestno hišo, ki jo je kupil g. Strupi, se uporabi na predlog mestnega knjigovodstva za kritje izdatkov za novi cvetličnjak, nadalje za izplačilo dolga, ki je še vknjižen na poslopje mestne osnovne šole. Bivšemu »Schulvereinu« dolguje mesto še 25.000 Din. Ta dolg pa se mu izplača v relaciji 100 : 32. Nadaljno terjatev bivšega »Turnvereina« pa je prevzelo telovadno društvo »Sokol«, kateremu izplača mestna občina vknjiženo terjatev v znesku 7500 Din. Kakor se sliši, namerava vojaška oblast postaviti na prostoru bivše stare vojaške bolnice na ljubljanski cesti novo poslopje za vojni okrug. Ker pa je mestna občina mnenja, da bo ta prostor za razne vojaške objekte, ki so še poleg vojnega okruha potrebni, premajhen, se obrne mestni magistrat ponovno na vojaško oblast s prošnjo za odkup tega prostora, oz. izrazi obč. svet svojo pripravljenost, da nudi vojaški oblasti za stavbo kako drugo večje stavbišče. Obč. svetu predloži mestni stavbeni urad za preuredbo pogorele Celjske kočee več stavbenih načrtov. Obč. svet je po daljši, vsestransko stvarni debati prišel do zaključka, da bi kako razširjenje na dolžino in širino sedanje zidovje več ne preneslo. Pač pa se da razširiti stavba na višino, prizidati veranda in sploh lepo preurediti podstrešni prostori, tako da bi Celjska kočea pridobila več prostornih sob, s čimur bi bilo letni turistiki in zimskemu sportu popolnoma zadoščeno. Vsled tega se sprejme oni načrt, ki je primeroma

ČAJNA ROČKA
"popolna"

ZATO V VPORABI NAJCENEJŠI
IN OBENEM NAJFINEJŠI

najcenejši, predvideva pa na drugi strani popolnoma zadostno preureditev dosedanje stavbe. Za mestnega gozdarja se namerava preurediti v stanovanje del gospodarskega poslopja. Obnovi se principijelni sklep, da od prirediteljev, od kojih ne pobira veselečnega davka država, teh tudi občina ne bo več pobirala.

Občinska podjetja. O stanju mestne plinarne poda obširnejše poročilo obč. odb. Rebek. Po tem poročilu bile potrebne ogromne nove investicije, ki jih pa podjetje kot tako ne bi moglo več amortizirati. Ker je potrebno vprašanje glede ustavitve obratovanja v mestni plinarni še podrobnejšega študija, se izvoli v to svrhu novi odsek za sanacijo plinarne, v katerem se odpošljejo: župan dr. Hrašovec kot predsednik, referent za plinaro občinski odbornik Sirec, Kavs, Leskovšek in Posavec. Cena plina se enkrat zviša pri zasebnikih od 3.50 na 4.50 Din in pri industrijskih podjetjih od 5 na 7 Din. Nadalje prevzame mestna občina zaostale obresti v znesku 90.000 Din.

V imenu **starbenega odseka** poroča obč. odb. dr. Dobovišek. Obč. svet vztraja pri svojem sklepu, da ne dovoli na Dečkovem trgu nobenih stojnic. Mesarju Gorenjaku, ki se mora izseliti iz Žumrove hiše na Glavnem trgu, se dovoli postaviti ob Kralja Petra cesti na prostoru mestnega oskrbništvu ličen paviljon, ki ga pa mora na zahtevo mestne občine vsak čas odstraniti. Gorenjak namerava prodajati v tem paviljonu prekajeno meso. Misijonarji pri sv. Jožefu so zaprosili

za dovoljenje, da bi si v neposredni bližini mestnega zemljišča pri kapelici smeli napraviti lastno pokopališče. Obč. odbor se je iz sanitarnih in stavbenih ozirov izrekel proti tej nameri. Sicer pa imajo gg. fazaristi itak v neposredni bližini mestno pokopališče. Jadransko-podunavska banka prosi, da bi mestna občina odstopila od svoječasno zahtevane vknjižbe reverza, po katerem je banka zavezana podreti v slučaju regulacije Aleksandrove ulice tisti sprednji del svoje stavbe, ki sega preko regulacijske črte ob hotelu Evropi. Obč. svet vztraja na vknjižbi reverza.

V imenu **odseka za lujski promet** predlaga obč. odb. Sirec, da se imenujeta obe na nove nastali ulici ob dr. Kalanovi hiši in za mestno osnovno šolo po dr. Tavčarju in Mihi Vošnjaku. Direkcija pošte je odklonila prošnjo mestne občine za ponočno telefonsko službo. Mestna občina obnovi svojo prošnjo v tem smislu, da prosi za telefonsko službo vsaj do polnoči.

Obč. odbornik Bizjak predlaga razna nujna dela in popravila na mestnem pokopališču. Tudi se naj nasuje cesta, ki pelje od Piškega do pokopališča. Tudi pokopališče bolnice naj se spravi v boljše stanje.

Pri slučajnostih predlaga obč. odbornik Rebeuschegg, da se vpeljejo zopet redni mesečni živinjski sejmi. Sklene se, da se za dobo 1 leta za govejo živino in konje ne pobira nobenih pristojbin.

Po 5-urnem poteku seje zaključil župan dr. Hrašovec ob polnoči razpravo. Proračunska seja se bo vršila v najkrajšem času.

V zalogi prvovrstni
Sapirograf aparati
pri **FRANC BAR, Ljubljana**
Cankarjevo nabrežje 5.

DRZNE PRIMERE! Glasilo celjskih nemških obrtnikov in trgovcev si drzne delati javno primere med nekdanj in danes, med uporabo zakona »in der früheren Monarchie u. in Königreiche SHS«. Drzna je ta primera, že dejstvo samo, da more l. 1925. v jugoslovanskem Celju biti javno natiskana v časopisu, ki je pravi in verni naslednik nekdanje »Deutsche Wacht«, kaže pravo in resnično sliko med nekdanj in danes. Reči moramo že: žal, da je tako, žal, da se smé pri nas od ljudi, ki od nas in naše države živijo, tako brez spoštovanja in brez respekta do naše države in naroda delati drzne poskuse primer med nekdanj in danes. Za mnogo bolj nedolžne stvari je imela Avstrija za nas ječe nekdanj, mi pa gledamo te ljudi, kako se od našega dela redijo in bogatijo, da tem lažje in vztrajnejše tajno in javno ruvajo na temeljih naše državne misli. Slep je, kdor ne vidi, kaj dela nemškutarja

in posamezni nemški kolonisti med nami, vsi širijo med našim narodom nezadovoljstvo in mržnjo proti državi in proti Srbom, pri tem pa po stari germanski metodi hlinijo svojo lojalnost in besedičijo o pravici in kulturi, ki sta nemškemu plemenu v zgodovini neznana pojma.

Gremij trgovcev v Celju ponovno opozarja vse gospodarske kroge, da se vrši v nedeljo, dne 18. tm. ob 11. uri v mali dvorani »Celjskega doma« sestanek, kjer bo predaval g. dr. Dobrila, tajnik ljubljanske zbornice o pomenu borze in borzinega razsodišča. Pozivljajo se vsi gospodarski krogi, da se v njih lastnem interesu sigurno udeležijo sestanka. Kakor smo že omenili, pridejo v poštev v glavnem sledeče stroke: lesna, tekstilna, kolonijalna, galanterija, urarji, lekarnarji in osobito industrija.

LJUDSKO VSEUČILIŠČE V CELJU. 12. t. m. je predaval g. lic. Edv. Šimnic »o življenju starih Egipčanov«. Izvajanja so bila nadvse zanimiva. Najprej nas je predavatelj seznanil z egiptovskim črkopisom hieroglifi. Potem je govoril o religioznosti, družinskem in družabnem življenju. Povdarjal je, kako visoko stališče je imela egiptovska žena. Zanimivo je orisal običaje pri smrti in pri pogrebu. Poslušalci so z napeto pozornostjo sledili njegovim izvajanjem. Toda predavanje bi zaslužilo mnogo več slušateljev. Saj nam je predavatelj govoril o stvarih, ki jih je sam študiral na licu mesta, v daljnem Egiptu. — V mesecu februarju nas bo g. Šimnic še seznanil z narodnim gospodarstvom starih Egipčanov.

HIMEN. Poročil se je naš rojak g. Janko Krefl, bančni uradnik v Karlovcu, z gđ. Emo Sturmovo iz znane metliške narodne rodbine. Iskreno čestitamo!

NOVA ULIČNA IMENA V CELJU. Na bivšem stavbišču mestne občine, kjer so se lansko leto dogradile tri nove, prav okusne vile, ste nastali dve novi ulici. Prva, ki tvori nekak podaljšek Miklošičeve mimo hiše g. dr. Kalana, je dobila glasom skfepa celj. občinskega sveta na zadnji seji dne 14. t. m. ime dr. Ivan Tavčarjeva ulica, druga, prečna, ki gre za mestno osnovno šolo proti Zrinjsko-Frankopanki, pa ime Miha Vošnjakova ulica.

I. MLADINSKI KONCERT, napovedan za nedeljo 18. t. m., odpade radi nepričakovanih ovir in se vrši pozneje. Dan objavimo.

NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO ima prihodnji teden lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

OPOZARJAMO NA DOMAČO VESELICO S PLESOM, ki se vrši v soboto, dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer v spodnjih prostorih Narodnega doma v prid Dijaški kuhinji v Celju.

Radio-termalno kopališče Laško
otvorjeno celo leto.
Od 1. sept. naprej 50% popusta.

Za **bolnega župnika g. Gabrona** iz Koroške so potom uprave »Nove Dobe« darovali sledeči: g. notar Franc Presečnik, Vransko Din 100, g. notar Rudolf Kramer, Dolnja Lendava 200, g. dr. Janko Leskovec, odvetnik, Dolnja Lendava 100, g. Jernej Staré, Otiški Vrh, pošta Meža 50, g. inž. Franjo Kropivšek, Št. Jurij ob j. ž. 25, Podružnica C. M. D. za Savo, Javornik in Koroško Belo 1015, Državno zdravilišče Rog. Slatina 200, g. Stjepan Čoh, Rog. Slatina 100, g. Franjo Azom, Rog. Slatina 100, g. M. Klanjšček, Rog. Slatina 20, Kolo jugosl. sester, Rog. Slatina 200, g. dr. Lavrič, zdravnik, Rog. Slatina 30, g. dr. Kolterer, zdravnik, Rog. Slatina 50, skupaj Din 2190.—. Vsem darovalcem v imenu g. Gabrona srčna hvala.

V KONCERTNI KAVARNI »CENTRAL« V CELJU se vrše vsak večer elitni salonski koncerti pod vodstvom znanega kapelnika Güldeberga iz Finske.

Gledališče.
Reperioar:
Petek, 16. januarja ob 20.: »Zora, dan in noč«. Izven. Znatno znižane cene.

Sokolstvo.
REDNI OBČNI ZBOR SOKOLSKEGA DRUŠTVA V CELJU se v četrtek, dne 15. t. m. radi nesklepčnosti ni mogel vršiti. Zato se sklicuje redni občni zbor za četrtek, dne 22. t. m. ob 8. zvečer v malo dvorano Narodnega doma. Ker je za sklepčnost potrebna število najmanj 160 navzočih, se člani društva tem potom pozivajo k polnoštevilni udeležbi.

Curiška borza
v petek 16. jan. Zagreb: 8.35
ZAGREBŠKA BORZA
v petek, dne 16. januarja.
Dunaj: 0.0875—0.0895.
Milan: 2.4910—2.5210.
London: 297.80—300.80.
Newyork: 61.45—62.45.
Pariz: 3.41—3.46.
Praga: 1.8550—1.8850.
Curih: 11.925—12.025.

Odgovorni urednik: Rado Pečnik.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje.

V najem
se da 2 do 3 fino meblirane ali nemeblirane **sobe** in kopalnico, eventualno tudi kuhinjo. Naslov v upravi tega lista. 1

Na prodaj
Iesena hišica,
kurjljiva, z dvojnimi stenami in 2 oknoma, ki je služila do sedaj za stanovanje. Zložena v Celju, Gaberje 21. Pogleda se lahko vila »Livada«, od 1. do 3. ure pop. izvemšji nedelje in praznike. 1

Halo! Kam v soboto, dne 17. januarja t. l. Na domačo veselico v Narodni dom
katera se vrši v spodnjih prostorih v korist Dijaške kuhinje.
Začetek ob 8. uri. Vabila se ne razpošiljajo. Vstopnica Din 5.—.
Za obilen obisk se priporočata **Karol in Pepca Perc.**

Na prodaj je posestvo
v Kladjeku pri Vojniku. Obstoji iz hiše, gospodarskih poslopij, vinograda, njiv, travnikov ingozda. Naslov: Janez Mlaker, posestnik v Kladjeku pri Vojniku. 3—3

Fotografični atelje
Avg. Černe
Celje, Ljubljanska c. 10,
izdeluje umetniške portrete v vseh velikostih. — Specialiteta fotoklice. — Slika in poveča po vsaki sliki v olju, akvarelu, pastelu, kroju in tušu. Slike za legitimacije se na uslugo izvršijo najhitreje. 10

Pohišstvo
dobro ohranjeno kompletna spalna soba (Zierbelkieber), dve težki omari antik, t. t. d. se po ceni proda.
J. Kavalar, Levč 1 pri Celju,

ČEVLJE
za dame, gospode in otroke

fine moderne iz prvih svetovnih tovarn, kakor tud trpežne od domačih čevljarjev ima veličansko zalogo ter prodaja po čudovito nizkih cenah samo veletrgovina **R. Stermecki, Celje.** Trgovci engros cenel Cenik zastojl

Inkasiranje terjatev
prevzema »POSREDOVALEC« informativni posredovalni bureau Ljubljana, Sv. Petra c. 23
SALAMA
prvovrstna novaruba, povsem zrela se dobi povsod.
Prva hrvaška tvornica salama, sušena mesa i masti **M. Gavrilović-a sinovi d. d.** Petrinje.
Generalno zastopstvo za Slovenijo: **R. Bunc in drug** Ljubljana, Maribor, Celje. 12—11

Vila z zemljo
se zaradi preselitve proda. Približno 1 oral njive se da v najem. Izve se v upravi.

Prijazna sobica
z električno lučjo, prvo nadstropje, posebni vhod, s hrano se takoj odda. **Breg št. 26.**

Ant. Lečnik
urar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiaffo).

CELJSKA POSOJILNICA B.

Stanje hranilnih vlog čez
K 120,000.000.—

V lastni palači Narodni dom (na oglu v pritličju).

Stanje hranilnih vlog čez
K 120,000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi za iste najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnica v Šoštanju na Glavnem trgu.

Ure, zlatino, srebro, očala,
toplomere, jedilno orodje itd., itd.

po **najnižjih cenah** pri

R. Salmič i dr.
Celje, Narodni dom.

Kupujem staro zlato. Popravila
z jamstvom točno in poceni. 1321 10

Kleparstvo, vodovodne inšta-
lacije in naprava strelovodov

Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila
Postrežba točna. Cene zmerne. Solidna izvršitev.

477 - 76

JUŽNOŠTAJERSKA HRANILNICA CELJE

Ustanovljena leta
1889.

V NARODNEM DOMU, I. NADSTR.

Ustanovljena leta
1889.

Za varnost vlog jamčijo okraji:
**GORNJI GRAD, SEVNICA,
ŠMARJE, ŠOŠTANJ,
VRANSKO** in rezervni zaklad.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor
mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek
plačuje hranilnica sama.

Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi
krediti pod ugodnimi pogoji. Poštne polož-
nice na razpologo.

Za varnost vlog jamčijo okraji:
**GORNJI GRAD, SEVNICA,
ŠMARJE, ŠOŠTANJ,
VRANSKO** in rezervni zaklad.

**Koks, angleške in šle-
zijske brikete** kakor tudi
premog in drva, rezana
in **sekana**, kupiš najceneje pri

FR. PAJMAN

Celje, Ljubljanska cesta.

Marijivost, treznost in varčnost,
so predpogoj pravosti!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po **8%**.
Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250.000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

63 - 5

Iz malega raste veliko!

Stanovanje

s 3 ali 4 prostranih sob, s pritlikinami, pod-
strešjem, drvarnico se išče za sprejemljivo
najemnino v Celju. Ponudbe na mestnega
inženirja Reddija, Celje, Prešernova ul. 13
(Magistrat). 3-3

Proda sei

Sladko seno, pšenična slama, zimska
jabolka, namizno vino, vse lastni pri-
delki večja množina trsja in 2 leseni
stopnici za podstrešje pri g. **Sabljak,**
Medlog št. 14, pri Joštovem
mlinu.

„Na škarpi“

Danes v soboto in jutri v ne-
deljo jetrne, krvave in pečene
mesene klobase. Izvrsten cviček.

„Na škarpi“

Proda se razno

staro pohištvo.

Gosposka ulica št. 9 vzadaj na dvo-
rišču pri Becu.

Lovro Čremožnik

Celje, Prešernova ul. 19, posreduje pri
nakupu in prodaji posestev, hiš, vil, žag,
mlinov, grajščin ter se p. n. občinstvu
toplo priporoča.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod
trajnim državnim nadzorom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkvalitetneje, hitro in toč-
no. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov
nad Kron 25,000.000.—

Za hranilno vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Josip Brinar:

Jezikoslovni izprehodi po okolici celjski

(Dalje.)

Da se umaknemo zbadljivkam, se vrtno čez Savinjo in si poiščimo novih zanimivosti! Na gričevju ob severnem robu Savinjske doline se dviga Galicija. Ker je župna cerkev posvečena Sv. Jakobu, meni neki razlagavec (Orožen), da je krajno ime Galicija posneto po španski provinci »Galicija«, kjer se tudi nahaja sloveča božja pot Sv. Jakoba (Sant-Jago de Compostela). Toda ta »cerkvena« razlaga imena »Galicija« se ne bo obdržala na šibkih nogah. Starejše slovensko krajno ime se je pisalo »Holosek — Holeska*«, kar bi kazalo na »golo« posekano krajino. Podstavo »gol« najdemo še tudi pri raznih drugih krajnih imenih: Golovec, Golnik, Golce (vzh. od Laškega), Golte (nad Mozirjem) i. dr. Ali če se v teh krajih razgledamo po okolici, največkrat ne najdemo »golega« sveta (goličave), na katero bi oprli jezikovno razlago. Zategadelj najdemo za ta imena primernejšo oporo v samostalniku »gol«, rod. goli«, ki pomeni gozdno mladovje s tankimi debli (Heisterwald).

Z Galicije jo mahujemo preko *Grušovija* (i. j. Hruševje) nad Sempetrom v *Polzelo*; to ime razlagajo iz »polzel«, gladek svet. Ker nas zgodovinski viri puščajo na cedilu (okrog l. 1200. so pisali »Haelensteine«), zato se moramo za zljaj zadovoljiti s to »opolzlo« razlago.

Braslovče se dadó lepo izpeljati iz osebnega imena »Bratislav — Braslav« (s potomci »Braslaviči«), kar najdemo potrjeno i v zgodovinskih virih (l. 1140.: Frazlov; 1262.: Vrazlautz). Kot zanimivost naj še navedem sosednje *Obramlje*, ki je v urbarju (iz l. 1350.) zabeleženo: Abrahams.

Južno od Braslovč (ob Savinji) je zagonetno ime *Orla vas* (nem. Rarendorf, v gornjegrajskem urbarju leta 1424.: Arendorf). Očitna nesmiselnost bi bila prevedba slovenskega »orla« v nemški »Rabe«. Da pa ni ptica »orel« dala podlage slovenskemu imenu, to nam dokazuje tudi govorica tamšnjih prebivalcev, ki imenujejo vaščane »Rovce« in ravan ob vasi »Rovsko polje«. Obilni rovi in jarki ob Savinji bi nam dali opravičeno domnevali, da je ime »Orel« (izg. orou) spojenka iz »V(o)-rov«.

Z Rovskega polja zavijemo na zapad ob *Boljski*; ta dotok Savinje teče po ravnem »polju«, po katerem je dobil ime Poljska (reka), kakor tudi poznamo Poljskavo (tekočo po polju mimo Pragerskega). Koren besede »pol« najdemo tudi v nekdanji pisavi »Pulczka« (l. 1480.)

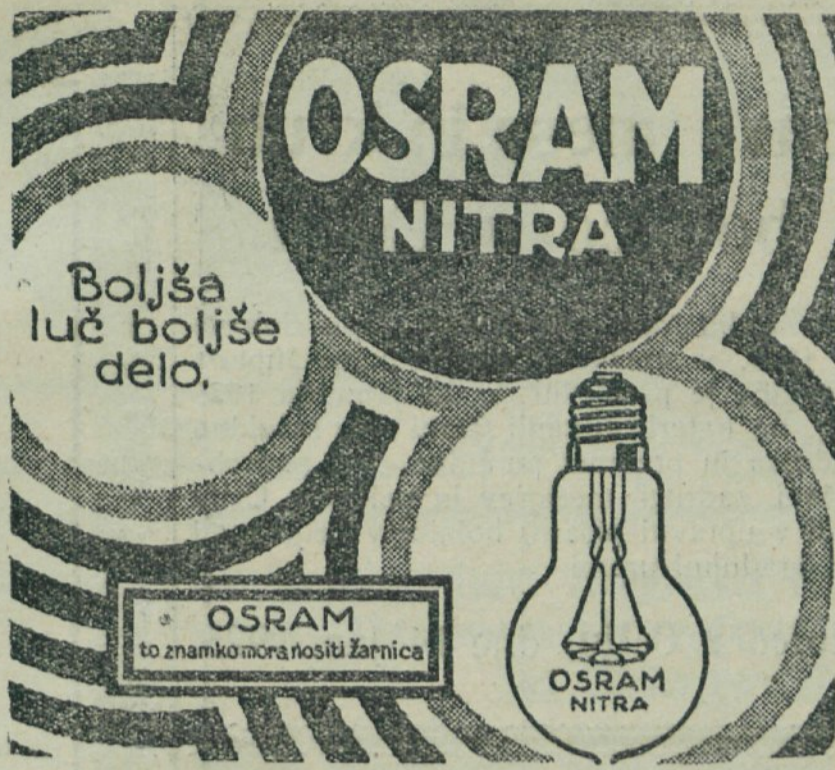
Ob Boljski pridemo v vas *Gomilsko* (l. 1347.: Gomilcz), ki so jo sezidali na nekdanjih »gomilah« (grobovih), kakor dokazujejo mnogotere ohranjene izkopine iz rimskih časov.

V sosesčini naletimo na *Kapljo* in na *Kapljo vas*. Ime »Kaplja« se v najnovejših raziskovanjih** izvaja iz »Jakop-lja vas« (Jakobsdorf). Ker pa je podružna cerkev v Kaplji posvečena sv. Padegundi, ne pa sv. Jakobu, se mi vidi razlaga s pomočjo sv. Jakoba precej sumljiva. Ali ne bi bilo možno iskati izvora »Kaplje« v besedi »kapela«, ki ima svojo oporo tudi v listinah (leta 1340.: Chapel) in še v današnji ljudski govorici, ki pogosto označuje kraje »pri kapeli«? Treba je samo, da po-
umaknemo oster naglas na prvi zlog = káp'la. (Prim. Kapele pri Brežicah.)

Zahodno od Kaplje je vas *Pondor* (ali tudi: Pandor). Čudno ime z nekam tujim obrazom! Kak zaletel bi hitro razložil: to je pač kraj, kjer se je naselil kak hrvaški »pandur«. Saj so se »Trenkovi pandurji« (vojaki) razširili po svetu, ko so jim vojskovodjo zaprli! — Ker pa nas ne zadovoljuje prelagotna razlaga, pogledimo v urbar gornjegrajskega samostana! Tu najdemo zapisano (1437.): Eppenhoven (t. j. Eppen-hofen), iz katerega se

* Janisch, Top.-stat. Lexikon v. Steiermark, I./280.

** Ramovš, Hist. slovnica, 62.

je pozneje razvilo nemško ime »Oypendorf«. Poraja se nam domneva — ne trditev! — da ima nemško ime za podlago osebno ime tamošnjega naseljenca, recimo mu »Pan ali Ban«, kar bi torej dalo ime »Panovo selo« (prim. »Panovec« pri Gorici). Drugi del imena »Pan-dur« pa je najbrž nastal po glasovni okrnitvi iz nemškega »dorf« — »dor«.

Za najzapadnejši kot Savinjske doline imajo Vrančani posebno slikovito razlago. Vsa kotlina okoli Vranskega — pravijo — je bilo nekoč jezero; o tem priča še danes ime *Brode* (kjer se nahaja elektrarna) in pa *Prekopa*, kjer je bil menda nekdanji »prekop« vode iz jezera. Na vzvišenem zahodnem bregu jezera je nastala naselbina, ki so jo imenovali Vransko po trumah »vrane«, zbirajočih se na bližnjih pečinah. Zategadelj najdemo tudi v graščinskem grbu upodobljene — vrane.

Četudi je ta razlaga iz besede »vrana« res zanimiva in ima tudi videz verjetnosti, vendar se mi zdi še verjetnejše tolmačenje iz besede »vranj« (der Spund), t. j. votlina v pečini, iz katere vre in bruha vrelci. Pod Taborom pri Vranskem izvira namreč tik za graščino (sedaj Majdičevo) mogočen vrelci iz skačne dupline, kakršnih je še več v tamošnji okolici. Po tej razlagi si moremo pojasniti tudi druga slična krajna imena, kakor: *Vranja peč* (ob Mirni na Dolenskem), *Uranjè* (pri Sevnici) ter *Vranji potok* in *Vranja jama*, ki jih navaja že Valvazor (II. 204: Uraine-

potok. IV. 632: Urainajamma). Tudi pisava imena Vransko v starih listinah (l. 1286.: Vrensk; l. 1412.: Vraen) ne kaže na »vrano«, ampak na »vranj«, t. j. izvirek v skalni duplini.

Ime vasi »Prekopa« pa si lahko razložimo iz »prekopna« krajina, kjer spomladi sneg najprej prekopni. Naselbina je namreč naslonjena na južno pobočje položnega gričevja, kamor se solnce naravnost upira, tako da se sneg toč najprej stali in nastane »prekopna«.

Vračujoč se iz Savinjske doline, napravimo majhen ovinek v *Škaleško dolino*. Tako bi namreč morali pisati namesto »Šaleška dolina«. Nemško ime »Schaleck« (grad pri Velenju) je najbrž nastalo po imenu bližnje vasi »Škale«, kar nam spričuje najstarejša (iz l. 1154.) pisava »Scalach« (= Schaleck). Krajno ime »Skale« pa razlagajo nekateri zgodovinarji (n. pr. Orožen) iz lat. »scalla« (t. j. stopnja), češ, naselbina je stala na stopnjevinah nad nekdanjim jezerom.

Istotako je po nemškem vplivu nastala pisava imen *Velenje* (trg) in *Velunja* (potok vzhodno od Šoštanja). Ti imeni bi se morali pravilno pisati »Belenje« in »Beunja«, kakor jih najdemo zabeležene v najstarejših virih (l. 1336.: Bellen; 1436.: in dem Beluna; 1495.: Alt-Belan). Nemci namreč skoraj dosledno izpreminjajo začetni »b« v »f« — v« (n. pr. Bistrica — Felstritz; Bočna — Wočna). A tudi stvarno je utemeljena pisava »Belunja« (potok in gora) ter »Belenje« (trg) na-

mesto spačenega »Velenja«. Kakor je ljudstvo nazivalo studence severozapadno od Šoštanja »Bele vode« (najbrž po beloapnenčasti vodi), tako je dobil tudi potok »Belunja« svoje ime bodisi po belopenasti studenčnici, bodisi po belemrodu in kamenju, po katerem žubori v dolino. V spodnjem delu potoka imenujejo izredno belo skalo v strugi »Belinja peč«. Pa tudi še druga imena v bližini kažejo na korenko besedo »bel«, kakor ime kmeta Belinška ter krajni imeni Belče in Belča vas.

Severozahodno od Šoštanja naletimo na *Topolšico* (potok in zdravilišče). Hudo bi se zmotil, kdor bi izvajal to ime iz »topol« (drevo); pač pa je očitno izpeljanka iz »topel«, na kar kažejo tamošnji topli vrelci, ki jim je bil lastnik kmet »Topličnik«, dokler ni njegovega posestva kupila zdraviliška uprava. Da se iz »topel« ni izpeljalo ime »Toplšca«, kakor bi pričakovali, temu je bila ovira, ker bi se sicer nakupičilo preveč soglasnikov, upirajočih se izgovorjavi. Zato iz pridevnika »topel« ni izpadel polglasni »e«, marveč se je krajno ime izpeljalo po izgovorjeni obliki »topel« = topu«, torej »Topoušica« = Topolšica.

Naš izprehod zaključimo z lepim imenom »*Družmirje*« (vas pri Šoštanju), ki ima staro slovansko osebno ime »Tresimir« (ali: Stražimir) za podlago, kakor čitamo to krajno ime v urbarjih: Tresimir (l. 1309.) ali Stresimir (l. 1311.).

(Dalje.)

Pozor!

Pozor!

Tvrška Meller na Dunaju naznanja p. n. odjemalcem, da je gospod G. Gradt v Celju prevzel

samoprodajo naših higienskih aparatov z milnim praškom.

Cenjene odjemalce vljudno naprošamo, da nadaljna naročila kakor naročila za dopolnitve izročé omenjeni tvrdki.

S spoštovanjem
tvrdka **Meller.**

Občina Škofja vas razpisuje službo občinskega tajnika

za 3 dnevno uradovanje v tednu. Ponudnike s prakso in najnižjo ponudbo ter domačine se bode v prvi vrsti upoštevalo. Ponudbe s pogoji je poslati najkasneje do 15. februarja 1925 na spodaj podpisano županstvo.

Županstvo občine Škofja vas, dne 12. januarja 1925.

Župan: **Josip Samec.**

Sol

nemška, kamenita, fino zmleta, stalno v zalogi pri Kürnberg, Celje. Kupujejo se tudi solne vreče.

NAZNANILO!

Cenj. občinstvu naznanjani, da sem odprla v lastni hiši v Celju, Pred grofijo

modni salon

ter se priporočam za mnoga naročila.

S spoštovanjem

Mica Tašker

6-1

V krojačnici za dame in gospode

IVAN BIZJAK, CELJE

Prešernova ulica, zraven magistrata

so cene fazoni zelo nizke.

Postrežba zelo točna in solidna. Na razpolago so tudi vzorci raznega sukna iz prvovrstne tovarne v bogati izbiri in nizki ceni. 1303

Se priporočam!

V brivnici Koštomaj

striženje samo Din 5.—

Istotam brušenje britev, škarij, gillett, nožev, kuhinjskega in raznega orodja.

Razpis dobave mesa in kruha za javno bolnico v Celju.

Uprava javne bolnice v Celju razpisuje javen razpis dobave mesa in kruha za leto 1925. v smislu odloka Velikega župana mariborske oblasti. Ponudbe je predložiti do 20. januarja 1925 v zapečatenih kuvertih, na katerih zunanji strani bodi razvidno le ime in naslov ponudnika in predmet ponudbe. Vsi podrobnejši pogoji so predloženi zadrugi mesarjev in pekov v Celju ter so na razpolago tudi v upravni pisarni bolnice v Celju med uradnimi urami.

Uprava javne bolnice v Celju, dne 14. jan. 1925.

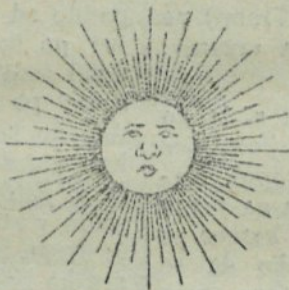
Na drobno!

Pri

Na debelo!

Kupujte

po konkuren-
čnih cenah v
veletrgovini pri
'Solncu'

Kupujte

po konkuren-
čnih cenah v
veletrgovini pri
'Solncu'

manufakturno in modno blago

kakor n. pr.: Sukno, hlače, tiskovina (Druck), ceſir, volna za jumperje, pavola v vseh barvah, prejca, vezenina, blago za prte, dežnike, kravate, moško perilo, svilene robce, vence za neveste, flor nogavice l. t. d.

Platno belo in rujavo,
Kupiſ pri nas samo pravo.

Zato prepričajte se vsi,
Da pri nas po ceni se dobi.

A. Drofenk, Celje, Glavni trg 9.

Globoko potrti naznanjamo, da nas je naš dobri in skrbni soprog, oziroma oče, ded, brat, svak, tast in stric, gospod

dr. Janko Debelak

direktor pošte in brzjava za Slovenijo, častni občan sedmerih občin šmarjškega okraja, imetnik reda sv. Save IV. razreda in ruskega reda sv. Ane II. stopnje

danes zjutraj, po kratki, mučni bolezni, spravljen z Bogom, za vedno zapustil.

Pogreb bo v soboto, 17. januarja ob 16. uri izpred poslopja poſtne direkcije, odkoder krene sprevod do kapelice sv. Kriſtofa, od tam pa se prepelje truplo v nedeljo zjutraj na Rogaško Slatino, kjer se položi ob pol 10. uri na pokopaliſču sv. Trojice k večnemu počitku.

Ljubljana — Rogaška Slatna, 15. jan. 1925.

Žalujoča rodbina
in vsi ostali sorodniki.

Zahvala.

Za odkritosrčno in ljubeznivo sočutje, izkazano nam med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega, dobrega soproga, oz. očeta, tasta, starega očeta in strica, gospoda

Josipa Rebeuschegg

za podaritev cvetlic in vencev ter za častno mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku se tem potom najpristrčneje zahvalujemo. Prav posebno in globoko občuteno zahvalo pa izrekamo velečast. gosp. opatu Petru Juraku in velečast. duhovščini celjski, uglednemu častniškemu zboru, cenj. zastopnikom občinskega sveta, mesarski zadrugi, gostilniški zadrugi, Zvezi gostilničarskih zadrug, raznim zastopnikom oblasti in uradov, atletskemu sportnemu klubu zastopnikom trgovcev, cenj. meščanom mesta Celja in vsem ljubeznivim sočutnim prijateljem in znancem od blizu in daleč.

Celje, v januarju 1925.

Rodbine

Rebeuschegg, Skoberne, Londero, Ecker.